Innspill fra fagnettverket *Kunst, Design og Arkitektur* i Vestfold Fylkeskommune; Færder videregående skole og Sandefjord videregående skole.

Framtidas videregående opplæring.

Et ønske om å styrke den videregående opplæringen, der elever får tid til fordypning og er forberedt til videre høyere utdanning, er noe vi støtter. Dette jobber vi daglig for i vår arbeidshverdag på Kunst, design og arkitektur (KDA). Vi ser hvor avgjørende et slikt tilbud er for elevene, der kombinasjonen med fordypningen innenfor sitt fagområde og tilhørigheten i et fellesskap gir god trivsel i skolehverdagen. Samtidig er vi kritiske til forslaget om å samle kunst, design, arkitektur, musikk, dans og drama i en felles retning under betegnelsen «Estetiske fag».

Viktig å bevare KDAs egenart.

Hva er grunnen til at elever søker på KDA, fremfor en annen studieretning?

Det som ofte går igjen, er at elever ønsker å kombinere studiespesialisering med muligheten til fordypning i et felt de er spesielt interessert i. Noen har mye erfaring allerede gjennom kulturskoler og kurs, mens andre tenker at denne kombinasjonen av fag gir muligheten til å arbeide noe mer praktisk. Flere elever ønsker seg videre på studier innen arkitektur, ingeniør og teknologi, og ser verdien av muligheten til fordypning i realfag.

Våre fag representerer fagtradisjoner innen kunsthåndverk, kunst og design. I tillegg arbeider vi med teknologi og digitale verktøy og bærekraft. I alle våre fag er prosessarbeid viktig, det krever tid til fordypning i temaer, teknikker og prosjekter.

Estetiske fag som fellesbenevnelse.

Begrepet estetiske fag bidrar lite til å synliggjøre de ulike fagområdene, og kan derimot bidra til å svekke identiteten til både KDA og MDD. Begge fagområdene er opptatt av sansing i ulike former, men «estetiske fag» er et for generelt begrep.

Intensjonen bak reformarbeidet.

Hvilken kompetanse ønsker vi at elevene har når de skal videre på høyere studier?

Vi ønsker at våre elever på KDA er godt forberedt til høyere utdanning, enten det skulle være innen kreative yrker, medisin, juss eller økonomi. Fullført videregående på KDA vil

bety at du har hatt muligheten til å ta fordypning i realfag, i tillegg har du jobbet i lengre prosesser med prosjekter innen både kunst og design, som gjør at våre elever har en spesiell kompetanse innen problemløsning og evne til fordypning. Elevene våre evner å arbeide selvstendig over tid, tørr å dykke ned i prosjekter de ikke vet svaret på og øver seg stadig på å utforskning i ulike materialer. KDA gir elevene forberedelsen til høyere studier ved å kontinuerlig arbeide med kritisk tenkning og å tenke utenfor boksen. Kompetansen det ønskes at elever har i fremtiden, jobbes det allerede systematisk med på KDA.

Timefordeling, klassestørrelse og verksteder.

For å møte intensjonene for framtidens skole, bør den praktiske delen av videregående få mer plass. For at kvaliteten skal beholdes, og også videre styrkes, er det avgjørende å argumentere for klassestørrelse, antall timer i fagene og tilgang til verksteder. Våre fag krever tett oppfølging i verksteder, som tilsier at elevgruppen ikke bør overskride mer enn 15 stk per fag. For å beholde kvaliteten på fagområde må vi styrke verkstedene slik at elevene får tilgang til materialer og utstyr som kan bidra til å utvikle prosjektene de holder på med, og opparbeide seg teknisk kunnskap. I tillegg trenger elevene tid til fordypning, og muligheten for det gis gjennom antall timer i faget. Det bør komme tydelig frem i timefordelingen i programfaget at det verdsettes tid til fordypning, og at ikke timer blir erstattet med fellestimer. Felleløsninger bør heller være et tilskudd for å styrke fagområde og undervisningen totalt sett, ikke på bekostning av kvalitet og spesialisering.

Fare for svekkede regionale utdanningstilbud.

KDA er plassert henholdsvis på Færder og i Sandefjord i Vestfold, og elevgruppen kommer fra steder mellom Stavern til Sande. Vi har etablert gode verksteder, opparbeidet over tid som risikeres å legges ned om tilbudet blir lagt ned enkelte steder. Våre faglærere er høyt utdannet, med spisskompetanse innen vårt felt. Tilgjengelig fagkompetanse for skolen er avgjørende for å kunne tilby et tilbud av kvalitet. Vi håper en ny reform vil se verdien av kompetente faglærere i relevante klasserom, der tiden til fordypning styrkes, ikke erstattes med fellesfag, og der faglærere får beholde jobber de brenner for slik at enda flere elever består videregående opplæring.

Oppsummering i punkter

- Vi er grunnleggende kritiske til forslaget om å samle kunst, design, arkitektur, musikk, dans og drama i en felles retning under betegnelsen «Estetiske fag».
- Navnet "Estetiske fag" er lite treffende, og for generelt
- Muligheten til fordypning i realfag bør videreføres

- Programfagstiden må sikres, slik at timefordeling fortsatt gir mulighet til fordypning
- Kompetansen det ønskes at elever har i fremtiden, jobbes det allerede systematisk med på KDA.
- Endres strukturen på tilbudet er det fare for et svekket KDA tilbud